

УДК 336.71

О. Владимир

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НОВИХ ФОРМ ВАЛЮТНОГО КРЕДИТУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ БАНКІВСЬКИМИ УСТАНОВАМИ

Нині переважна більшість вітчизняних підприємств виявилася неспроможною ефективно управляти дебіторською заборгованістю, яка завдає економічної шкоди підприємству – кредитору, кошти втрачають свою купівельну спроможність внаслідок інфляції та нестабільності валютних курсів, а також, зростають збитки від втрачених можливостей. Таким чином, в Україні існує великий потенціал та передумови для розвитку таких нових для вітчизняних банків операцій як факторинг та форфейтинг, розвиток яких також стримується неврегульованістю та невідповідним розвитком законодавчої бази; непослідовністю державної політики щодо регулювання експортно-імпоротної діяльності; неефективністю механізмів страхування кредитних операцій; недостатнім рівнем розвитку вторинного ринку; неналежним рівнем кваліфікації персоналу тощо. Основними нормативно-правовими документами, що регламентують порядок здійснення операцій факторингу в Україні, є: Закон України „Про банки і банківську діяльність”, Закон України „Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг”, Цивільний кодекс України, Закон України „Про податок на додану вартість”.

В Україні існують передумови для розвитку валютних операцій на основі лізингу – це, з одного боку, високий рівень доларизації економіки, а з іншого, – поганий стан парку обладнання, велика питома вага морально застарілого обладнання, незабезпеченість його запасними частинами та велика енергоємність. Оскільки розвиток лізингу у нашій країні стикається з проблемою пошуку значних та стабільних джерел коштів, а банки є тими суб'єктами, які акумулюють тимчасово вільні кошти, то відповідно, їх залучення до здійснення лізингових операцій пришвидшить ефективність розвитку як лізингу, вдосконалення валютно-кредитної діяльності банків, так і розвиток економіки в цілому. Законодавчою базою проведення операцій з лізингу в Україні є „Про фінансовий лізинг”, „Про оподаткування прибутку підприємств”, „Про податок на додану вартість”.

Як відомо, впродовж усього періоду становлення та розвитку національна економіка характеризувалася й надалі характеризується високим рівнем доларизації. Вважаємо, що його зниженню послужить нароццування банками частки пасивних операцій у іноземній валюті, однак лише за умови спрямування залучених ресурсів на реалізацію довгострокового проектного фінансування, підтриманого державними органами влади.

Таким чином, з метою розширення банківської діяльності у сфері валютного кредитування необхідно вдосконалити законодавство, яке визначає основні аспекти та механізми використання застави і страхування валютних кредитів, побудови відносин лізингу тощо. Розв'язання проблем валютного законодавства дозволить не лише розширити спектр виконуваних банками валютних операцій в процесі обслуговування своїм клієнтів, забезпечити стабільний розвиток валютного ринку України, але й мінімізувати процеси відпливу капіталів та пришвидшити їх повернення їх у країну, знизити рівень тінізації економіки, а відтак і забезпечити стабільне підґрунтя для ефективного розвитку підприємницької діяльності в країні.

Водночас, державна підтримка проектів довгострокового розвитку національної економіки, розробка привабливих проектів фінансування пріоритетних галузей економіки сприятиме як стабілізації монетарної, так і зміцненню виробничої сфер.